

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA DLA KLASY IV

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

Mówienie:

1. Nawiązuje i podtrzymuje kontakt werbalny z innymi uczniami i nauczycielem.
2. Formułuje pytania i udziela odpowiedzi odpowiednie do sytuacji komunikacyjnej.
3. Wypowiada komunikaty zawierające proste informacje typu pojęcia: historia, źródło historyczne, legenda, zabytek, wiek ,era, tysiąclecie, plan i tytuł mapy tolerancja, region, ojczyzna, patriotyzm, plemię, gród, klasztor, branka, Cytadela Warszawska.
4. Rozumie uwagi nauczyciela i stosuje się do nich.

Czytanie:

1. Rozumie ogólny sens czytanych wiadomości.
Uczeń wie, kim byli: Święty Wojciech, Bolesław Chrobry, Kazimierz Wielki, Władysław Jagiełło, Jadwiga, Zawisza Czarny, Mikołaj Kopernik, Jan Zamojski, Stefan Czarniecki, Augustyn Kordecki, Jan III Sobieski, Tadeusz Kościuszko, Maria Skłodowska – Curie, Józef Piłsudski, Witold Pilecki, Lech Wałęsa, Karol Wojtyła.
2. Stara się płynnie i poprawnie pod względem artykulacyjnym czytać głośno treść tematów.

Słuchanie:

1. Rozumie polecenia nauczyciela, wypowiedzi innych uczniów.
2. Reaguje na wypowiedzi innych w sposób werbalny i niewerbalny (mimiką, gestem, postawą).
3. Podaje potrzebne informacje z wysłuchanego komunikatu.

Uczeń potrafi:

- a. wymienić najważniejsze daty wydarzeń,

Uczeń potrafi obliczyć:

- b. czas, który upłynął między epokami i wydarzeniami;
- c. przypisać daty wydarzeń do odpowiednich wieków.

Pisanie:

1. Buduje proste wypowiedzi na podany temat.
2. Z pomocą nauczyciela zapisuje notatki.
3. Instruowany przez nauczyciela lub innych uczniów uzupełnia prosty schemat, tabelę, rebus, krzyżówkę.
4. Stara się o estetykę zapisu wypowiedzi.

Uczeń potrafi krótko opisać:

- a. Polskie symbole narodowe,
- b. Zajęcia średniowiecznych zakonników ,
- c. Czym była germanizacja i rusyfikacja narodu polskiego,
- d. Różne formy oporu Polaków wobec okupantów,
- e. Kształtowanie się komunistycznej władzy w Polsce.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

Mówienie:

1. Świadomie uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej.
2. Dostosowuje wypowiedź do adresata i sytuacji.
3. Wypowiada się w sposób logiczny i uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym.

Potrafi :

- a. krótko scharakteryzować epoki historyczne,
 - b. opowiedzieć o głównych funkcjach jakie spełnia muzeum,
 - c. opowiedzieć dlaczego uczymy się historii,
 - d. opowiedzieć legendy związane z powstaniem Polski
 - e. opowiedzieć o małej ojczyźnie,
 - f. opowiedzieć o życiu codziennym w państwie Mieszka I,
 - g. opowiedzieć o męczeńskiej śmierci św. Wojciecha,
 - h. omówić najważniejsze osiągnięcia Kazimierza Wielkiego,
 - i. omówić przebieg bitwy pod Grunwaldem,
 - j. omówić sytuację Polaków w poszczególnych zaborach,
 - k. omówić osiągnięcia Marii Skłodowskiej - Curie
 - l. opowiedzieć o życiu Mikołaja Kopernika i żakach,
 - m. opowiedzieć o oporze Polaków wobec rusyfikacji i germanizacji,
 - n. opowiedzieć o przebiegu bitwy warszawskiej,
 - o. opowiedzieć o powstaniu portu i miasta Gdyni
4. Stosuje zasady poprawnej wymowy.
 5. Stosuje się do uwag nauczyciela i podejmuje próby doskonalenia wypowiedzi.

Czytanie:

1. Wybiera potrzebne informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu.
2. Poprawnie artykułuje i akcentuje wyrazy, stosuje intonację zdaniową podczas głośnego czytania tekstu.

Uczeń:

- a. umie wskazać na mapie : konkretne miejsca i określić ich przynależność państwową ,
- b. potrafi wskazać na mapie sąsiadów Polski,
- c. potrafi wskazać na mapie: Wielkie Księstwo Litewskie,

Słuchanie:

1. Z pomocą nauczyciela formułuje kilkuzdaniową wypowiedź.
2. Słucha innych i uczestniczy w rozmowie, zadaje pytania, odpowiada.

3. Powtarza swoimi słowami ogólny sens usłyszanej wypowiedzi, opowiada fabułę usłyszanej historii.

Uczeń potrafi opowiedzieć kim byli: Maria Skłodowska-Curie, Stefan Wyszyński, Jerzy Popiełuszko, Wojciech Jaruzelski, Danuta Siedzikówna, Eugeniusz Kwiatkowski, Romuald Traugutt, Józef Wybicki, Jan Henryk Dąbrowski, Napoleon Bonaparte, Wierzynek.

Pisanie:

1. Samodzielnie zapisuje notatkę w formie prostego schematu, tabeli, planu.
2. Stosuje zasady estetycznego zapisu tekstu.

Uczeń potrafi:

- a. opisać sylwetki poznanych filozofów, bogów greckich,
- b. opisać i umieścić na osi czasu najważniejsze wydarzenia,
- c. obliczyć czas, który upłynął między wydarzeniami z okresu naszej ery,
- d. opisać skutki wojen ze Szwecją i Turcją,
- e. opisać tajne nauczanie i sabotaż

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

Mówienie:

1. Przedstawia własne zdanie w rozmowie.
2. Uczestniczy w rozmowie związanej z tematem.
3. Formułuje logiczne pytania i odpowiedzi.
4. Wypowiada się w roli świadka i uczestnika zdarzeń.

Uczeń potrafi:

- a. Wyjaśnić po co uczy się historii,
- b. Wyjaśnić określenie „żołnierze niezłomni”,
- c. omówić cechy charakterystyczne własnego i innych regionów,
- d. omówić dwie polskie orientacje polityczne podczas I wojny światowej,
- e. wymienić i omówić formy represji stosowane przez okupantów względem Polaków i sposoby walki Polaków z okupantami,
- f. wymienić przykłady legend związane z różnymi regionami Polski,
- g. wymienić przyczyny i skutki przyjęcia chrztu przez Mieszka I,
- h. wymienić postanowienia zjazdu w Gnieźnie,
- i. wymienić osiągnięcia gospodarcze, polityczne i kulturowe Kazimierza Wielkiego,
- j. wymienić przyczyny i skutki unii polsko – litewskiej,
- k. wymienić przyczyny i skutki wielkiej wojny z Krzyżakami,
- l. wymienić przyczyny i skutki powstania styczniowego,
- m. wymienić przyczyny i skutki zawarcia porozumień sierpniowych i wprowadzenia stanu wojennego,
- n. opowiedzieć jak Krzyżacy założyli swoje państwo,
- o. opowiedzieć jakie wykształcenie miał Mikołaj Kopernik,

- p. objaśnia czego dotyczy teoria heliocentryczna,
- q. opowiedzieć o bitwie pod Raławicami,
- r. opowiedzieć o powstaniu Legionów Polskich,
- s. opowiedzieć o życiu i działalności Jana Pawła II.

Czytanie:

1. Odczytuje i wykorzystuje treści zawarte w artykule, instrukcji, przepisie, tabeli, schemacie i notatce.
2. Odróżnia elementy świata legendarnego i historycznego.

Uczeń potrafi:

- a. obliczyć upływ czasu między wydarzeniami p.n.e. i n.e. ;
- b. wskazać na mapie główne regiony współczesnej Polski,
- c. wskazać na mapie ziemie przyłączone przez Bolesława Chrobrego do Polski,
- d. wskazać ziemie wchodzące w skład państwa Kazimierza Wielkiego na początku jego panowania i przyłączone do Polski przez tego władcę,
- e. wskazać na mapie: Malbork, Gdańsk, Pomorze Gdańskie, Grunwald,
- f. wskazać na mapie trzy państwa zaborcze i zagarnięte przez nie polskie ziemie,
- g. umie odróżnić od siebie rodzaje map, wskazać stara mapę i różnice między mapą dawną i współczesną.
- h. Rozumie dlaczego należy chronić źródła historyczne,

Słuchanie:

1. Koncentruje uwagę podczas słuchania wypowiedzi innych, przekazuje najważniejsze treści.
2. Odróżnia informacje ważne od mniej ważnych.
3. Na podstawie słuchanego tekstu rysuje plan, ilustruje do tekstu, formułuje pytania.
4. Właściwie odbiera intencje nadawcy komunikatu.

Uczeń potrafi:

- a. rozumie znaczenie źródeł historycznych dla pracy historyka,
- b. rozumie jakie ma znaczenie chronologia w nauce historii,
- c. rozumie znaczenie małej ojczyzny w swoim życiu i w historii,
- d. rozumie obowiązek, że musimy chronić nasze symbole narodowe i okazywać im szacunek,
- e. rozumie znaczenie legend w poznawaniu przeszłości,
- f. rozumie określenie „mąż stanu”,
- g. rozumie znaczenie obrony Jasnej Góry w czasach potopu ,
- h. rozumie dlaczego powstańcy styczniowi podjęli walkę partyzancką,
- i. rozumie dlaczego I wojna światowa była szansą dla Polski na odzyskanie niepodległości,
- j. rozumie znaczenie powstania Gdyni i COP dla odrodzonej Polski,

k. rozumie pojęcia: Urząd Bezpieczeństwa, komuniści, milicja

Pisanie:

l. Tworzy notatki zawierające wypowiedzenia pojedyncze i złożone.

Uczeń potrafi:

m. opisać historię uchwalenia Konstytucji 3 maja,

n. narysować rodowód i drzewo genealogiczne.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

Mówienie:

1. Uzasadnia własne zdanie w rozmowie, podaje odpowiednie przykłady, stosuje się do reguł grzecznościowych.
2. Rozpoczyna i podtrzymuje rozmowę na dany temat.
3. Stosuje odpowiednie słownictwo, buduje wypowiedź o charakterze opisu i instrukcji.
4. Wzbogaca komunikat pozawerbalnymi środkami wypowiedzi.
5. Dokonuje samokrytyki wypowiedzi i doskonali ją pod względem konstrukcji języka.

Uczeń potrafi :

- a. opowiedzieć przykładową legendę związaną z wybranym regionem Polski
- b. opowiedzieć o swojej „małej ojczyźnie” ,jakie znaczenie ma dla niego i jego najbliższych i życiu lokalnym,
- c. opowiedzieć o działaniu państwa podziemnego podczas powstania styczniowego,
- d. opowiedzieć o początkach niepodległego państwa polskiego,
- e. omówić osiągnięcia gospodarcze, polityczne i kulturowe Kazimierza Wielkiego,

Czytanie:

1. Wykorzystuje treści zawarte w artykułach, instrukcjach, przepisach, tabelach, schematach i notatkach w tworzeniu własnych wypowiedzi.

Uczeń rozumie :

-wpływ współczesnych zdarzeń także z życia ucznia na kształtowanie się przyszłej historii,

- a. dlaczego należy chronić źródła historyczne,
- b. dlaczego liczymy inaczej czas przed naszą erą,
- c. znaczenie czytania mapy dla poznania zjawisk i procesów historycznych,
- d. wpływ wydarzeń historycznych na teraźniejszość
- e. korzyści nękające z poznania swojej historii i historii swojej rodziny,
- f. konieczność zdobywania wiedzy o ojczyźnie,
- g. informacje na temat swojej „ małej ojczyzny” ,
- h. wpływ chrześcijaństwa na rozwój kultury i państwowości,

- i. znaczenie wykupienia ciała św. Wojciecha przez Chrobrego,
- j. znaczenie panowania Kazimierza Wielkiego dla historii Polski,
- k. znaczenie bitwy pod Grunwaldem,
- l. rolę wybitnej jednostki w dziejach,
- m. treść drugiej zwrotki Mazurka Dąbrowskiego,
- n. znaczenie Napoleona dla sprawy polskiej,
- o. określenie „Cud nad Wisłą”,
- p. dlaczego należy czcić pamięć żołnierzy niezłomnych,
- q. znaczenie powstania Solidarności dla historii Polski i Europy,
- r. rolę i znaczenie Kościoła katolickiego w powojennej Polsce.

Słuchanie:

1. Przekazuje treść wysłuchanych wypowiedzi, odczytuje przenośny sens wysłuchanych treści.
2. Wyraża swoje zdanie na temat wysłuchanego komunikatu.
3. Nazywa intencje nadawcy komunikatu.

Uczeń potrafi:

- a. Wymienić najważniejsze plemiona żyjące na ziemiach polskich,
- b. Zna daty bitew pod Chocimiem,
- c. Ocenia insurekcję kościuszkowską – wskazuje jej mocne i słabe strony,
- d. Ocenia działalność Marii Skłodowskiej – Curie,

Pisanie:

1. Komponuje poprawnie pod względem składniowym, stylistycznym, językowym, wypowiedzi o przejrzystej, logicznej kompozycji.
2. Redaguje instrukcje użytkowe i reguły zachowań w różnych sytuacjach życiowych.
3. Dokonuje autokorekty napisanego tekstu.

Uczeń potrafi:

- a. opisać historię polskich symboli narodowych.

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

Mówienie:

1. Przedstawia własne stanowisko w związku ze sposobem rozwiązywania problemu, wykonania zadania.
2. Podejmuje rozmowę na temat jakiegoś zagadnienia historycznego spoza materiału znajdującego się w podręczniku.

Uczeń potrafi:

- a. omówić jak godło Polski zmieniało się na przestrzeni wieków,
- b. opowiedzieć o przyjęciu przez Władysława Jagiełłę dwóch nagich mieczy przed bitwą grunwaldzką,
- c. omówić funkcję najważniejszych elementów XVI – wiecznego miasta.

Czytanie:

1. Czyta ze zrozumieniem na poziomie semantycznym i krytycznym teksty spoza wiadomości przewidzianych w programie nauczania.
2. Odczytuje głośno treści tematów i dokonuje ich interpretacji.

Uczeń rozumie i zna:

- a. treść Roty.
- b. Odczytuje legendę dowolnej mapy historycznej.

Słuchanie:

1. Odczytuje przenośny sens wysłuchanych wiadomości.

Pisanie:

1. Tworzy samodzielne wypowiedzi cechuje się ciekawym ujęciem tematu, poprawną konstrukcją oraz właściwym doбором środków językowych.
2. Wykazuje się szczególną dbałością o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową oraz estetyką zapisu wypowiedzi.

Uczeń samodzielnie:

- a. Ocenia i sporządza swoją tablicę przodków do czwartego pokolenia,
- b. Ocenia przyjęcie chrztu przez Mieszka I,
- c. Ocenia panowanie Kazimierza Wielkiego
- d. Ocenia unię w Krewie,
- e. Ocenia udział wojsk polskich w bitwie pod Wiedniem,
- f. Ocenia działania Napoleona w odniesieniu do Polaków,
- g. Ocenia działania Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego w czasie I wojny światowej,
- h. Ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej,
- i. Ocenia działania komunistycznych władz w powojennej Polsce,
- j. Ocenia wprowadzenie stanu wojennego oraz przemiany, które zaszły w Polsce po 4 czerwca 1989 roku.

Uczeń zna wiadomości spoza podstawy programowej .